

POLITIET
POLITIDIREKTORATET

TILRETTELAGTE AVHØR

MAI 2017

STATISTIKKNOTAT

15.06.2017

Siden innføring av nye regler om tilrettelagte avhør i oktober 2015 har Politidirektoratet hatt fokus på å påse at de lovpålagte tidsfristene blir fulgt opp av politidistriktene. Politidirektoratet utarbeider derfor hver måned en rapport for å synliggjøre måloppnåelsen. Dette notatet viser resultatene basert på politidistriktenes innrapporteringer for mai 2017.

Kvalitetssikring av tall

Politiet jobber kontinuerlig for å bedre kvaliteten på statistikken. En gjennomgang i mars av samtlige avhør siden lovens ikrafttredelse viste at enkelte avhør som skulle hatt tre ukers frist, hadde blitt klassifisert som et avhør med en eller to ukers frist. Dette hadde blant annet betydning for avhør som gjelder kroppskrenkelse. Korrigeringen som ble gjort har kun hatt betydning for statistikkrapporteringen, og ikke for når avhør har blitt gjennomført. Som følge av denne korreksjonen, vil historiske tall i rapporten for mai 2017 være noe endret i forhold til rapporter fra før mars 2017.

Det er fortsatt unøyaktigheter i tallmaterialet da statistikkverktøyet er under utvikling og tallmaterialet delvis er basert på skjønnsmessige vurderinger og manuelle rapporteringer.

Tilrettelagt avhør

Tilrettelagt avhør skal gjennomføres i saker hvor barn og særlig sårbare fornærmede og vitner avhøres i saker om seksuallovbrudd, kjønnslemlestelse, mishandling i nære relasjoner, kroppsskade og drap. Det kan også gjennomføres tilrettelagt avhør i saker som omhandler andre typer straffbare forhold.

Tilrettelagt avhør gjennomføres etter reglene i straffeprosessloven § 239 flg. Avhengig av ulike kriterier skal avhøret som hovedregel gjennomføres innen 1-3 uker. Fristen regnes fra tidspunktet for anmeldelse eller når politiet av andre grunner har rimelig grunn til å undersøke om det foreligger straffbart forhold. Når politiet først på et senere stadium i etterforskningen blir klar over at det aktuelle vitnet bør avhøres, regnes fristen fra det tidspunktet politiet hadde rimelig grunn til å anta at vitnet burde avhøres.

Datagrunnlag/ begrepsavklaring

Politidistriktene rapporterer månedlig informasjon om avhør gjennomført i forutgående måned. Månedsrapporten er basert på en kombinasjon av uttrekk fra politiets register og manuell rapportering fra politidistriktene.

Antall dager det tok å få gjennomført avhøret er beregnet fra tidspunktet forholdet ble anmeldt¹ til avhøret er gjennomført.

I notatet ses det på måloppnåelse for *førstegangsavhør*.

¹ I noen av sakene er tidspunktet satt til når politiet ble kjent med at det er et vitne i saken som skal avhøres ved tilrettelagt avhør.

1.HOVEDDEL

1.1 Hovedresultater

I mai ble det gjennomført 563 førstegangsavhør. Av disse ble 52 prosent av avhørene gjennomført innenfor frist. Ekskluderes avhør hvor forhold utenfor politiets kontroll har ført til forsinkelse, ble 54 prosent av avhørene gjennomført innenfor frist. 79 prosent av avhørene i mai ble gjennomført innen 30 dager.

Av de 563 avhørene ble 39 prosent av avhørene tatt i saker som omhandlet seksuallovbrudd, 55 prosent av avhørene ble tatt i saker som omhandlet vold, mens 6 prosent av sakene omhandlet andre typer straffbare forhold.

For de avhørene som ikke ble gjennomført innenfor fristen er kapasitets- eller ressursmangel hovedårsaken til fristbrudd.

1.2 Andel avhør innenfor frist

De siste 12 månedene (juni 2016-mai 2017) er det gjennomført 5 743 førstegangsavhør, hvorav 55 prosent er gjennomført innenfor frist. Gjennomsnittlig antall avhør i en måned de siste 12 månedene er 479 førstegangsavhør. Høyest antall avhør ble gjennomført i mars 2017 med 613 avhør. Lavest antall avhør ble gjennomført i juli 2016 med 251 avhør. Hittil i 2017 er det gjennomført 2 623 førstegangsavhør, hvorav 55 prosent er gjennomført innenfor frist. I tilsvarende periode i 2016 ble det gjennomført 2 394 avhør, hvorav 45 prosent ble gjennomført innenfor frist.

Av avhørene gjennomført i mai var 39 prosent knyttet til seksuallovbrudd, 55 prosent knyttet til vold og 6 prosent til andre årsaker. 75 prosent av de avhørte var oppgitt å være fornærmet i saken, mens de resterende 25 prosent var vitner.

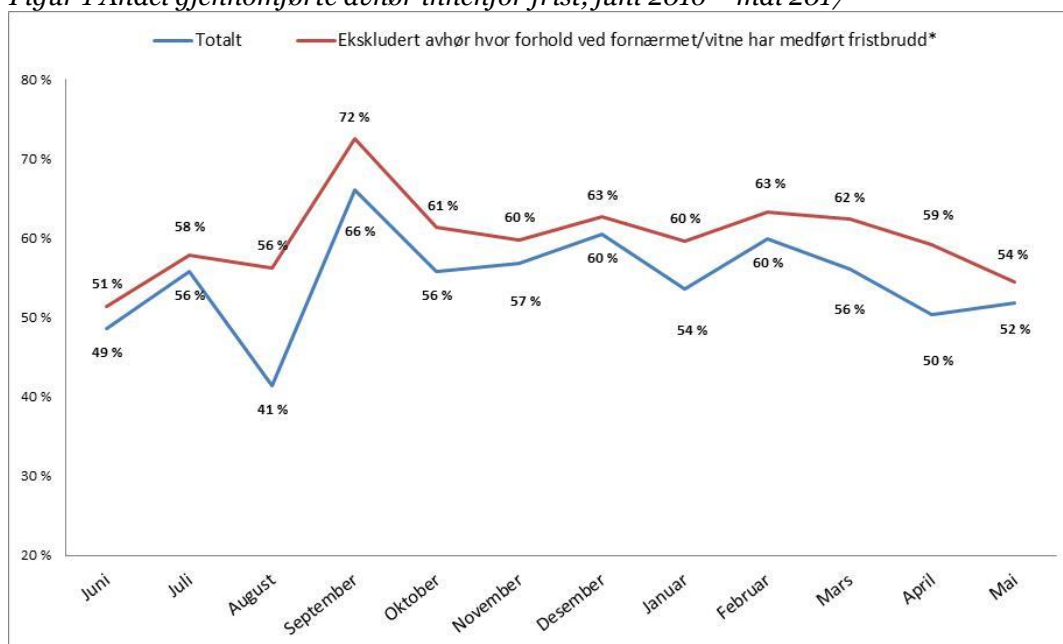
Av de 563 førstegangsavhørene som ble gjennomført i mai ble 52 prosent av avhørene gjennomført innenfor frist. Andelen førstegangsavhør som er gjennomført innenfor frist har variert fra måned til måned, jf. figur 1.

I avhørene som *ikke* ble gjennomført innenfor frist, er den innrapporterte hovedårsaken til fristbrudd kapasitets- eller ressursmangel. Dette gjelder særlig mangel på kapasitet hos avhører/avhørsleder, men også kapasitet hos etterforsker og barnehusene. Dette varierer imidlertid mellom de ulike barnehusene og politidistrikt.

Ved flere avhør rapporteres det om forsinket behandlingstid på grunn av forhold rundt barnet som er utenfor politiets kontroll. Barnet kan eksempelvis være sykt, ha rømt eller være bortreist. Ekskluderes avhørene hvor ulike forhold ved fornærmede eller vitne har medført fristbrudd, er 54 prosent av førstegangsavhørene gjennomført innenfor frist i mai.

I rapporten inngår førstegangsavhørene hvor forhold ved fornærmede eller vitne har medført fristbrudd, gitt at ikke annet er angitt.

Figur 1 Andel gjennomførte avhør innenfor frist, juni 2016 – mai 2017

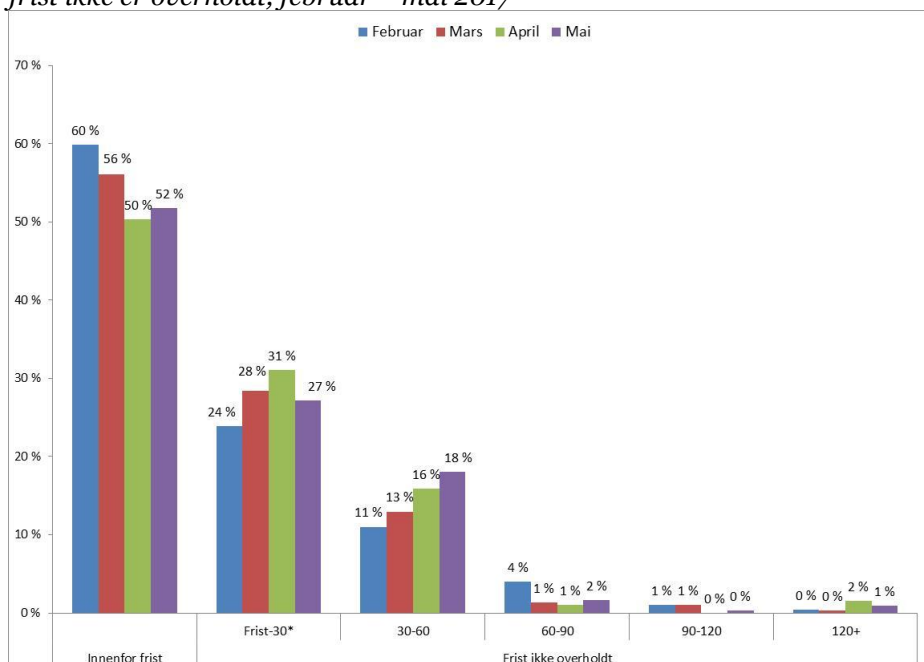

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

*Dette omfatter eksempelvis avhør hvor fristbrudd skyldes at fornærmet eller vitne er sykt, har rømt eller er bortreist.

Andelen av førstegangsavhørene gjennomført i løpet av 30 dager var i mai 79 prosent. De tre foregående månedene var det tilsvarende tallet mellom 81-85 prosent. Andelen avhør gjennomført i de ulike fristkategoriene er gitt i figur 2.

Figur 2 Andel avhør innenfor frist, samt fordeling av lang ventetid i ulike tidskategorier, der frist ikke er overholdt, februar – mai 2017

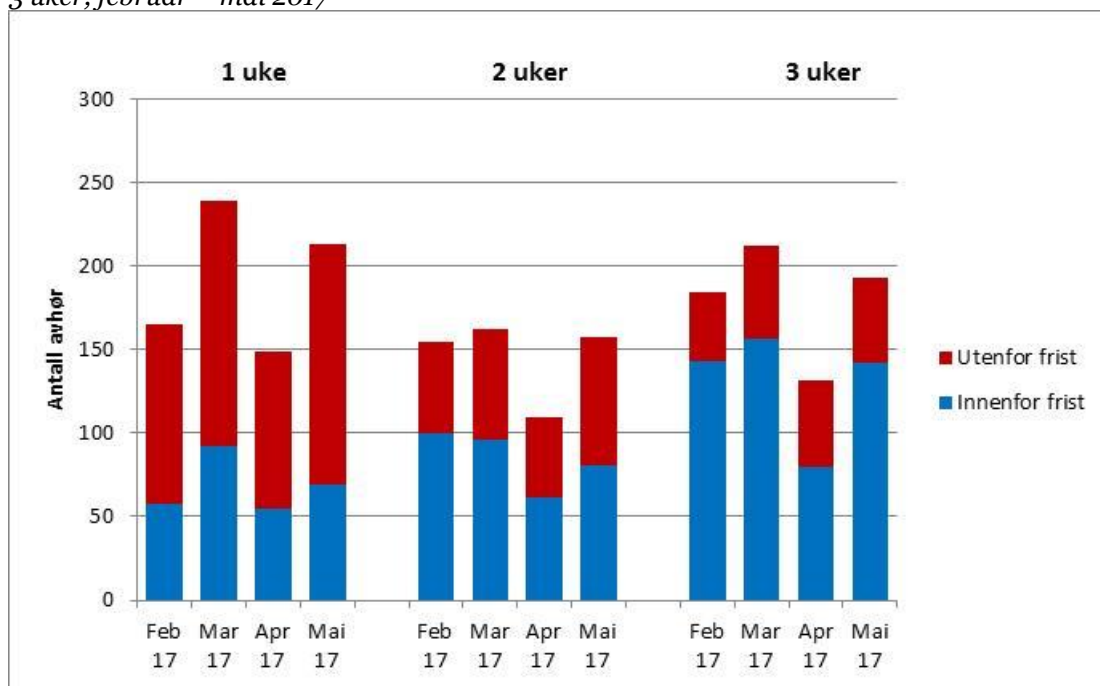

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

*Dette gjelder tidsperioden mellom utløp av frist og 30 dager etter at forholdet ble anmeldt/avhørte kom inn i saken.

Avhengig av nærmere angitte lovpålagte vilkår skal avhøret være gjennomført innen 1-3 uker. I tillegg kan fristen forlenges med en uke hvis særlige grunner foreligger.² Av førstegangsavhørene hadde 38 prosent en frist på 1 uke, mens andelen på 2 og 3 uker var på henholdsvis 28 og 34 prosent. Nærmere beskrivelse av antall avhør og andel gjennomført innenfor frist er gitt i figur 3 og tabell 1.

Figur 3 Antall avhør avholdt innenfor og utenfor frist, fordelt på om fristen er satt til 1, 2 eller 3 uker, februar – mai 2017

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

Tabell 1 Andel avhør gjennomført innenfor frist, fordelt på om fristen er satt til 1, 2 eller 3 uker, februar – mai 2017

Frist	Feb 17	Mar 17	Apr 17	Mai 17
1 uke	35 %	38 %	37 %	32 %
2 uker	65 %	59 %	56 %	52 %
3 uker	78 %	74 %	61 %	74 %

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

1.3 Ventetid og median

Ventetid og median sier ikke noe om de tilrettelagte avhørene er gjennomført innenfor fristen. Det sier imidlertid noe om når avhørene er gjennomført. For de 563 førstegangsavhørene som ble gjennomført i mai var gjennomsnittlig ventetid på avhør 22,3 dager, mens median ventetid var på 16,0 dager.

² Nærmere omtalt i straffeprosessloven § 239.

Tabell 2 Antall førstegangsavhør, gjennomsnittlig ventetid og median – mai 2017

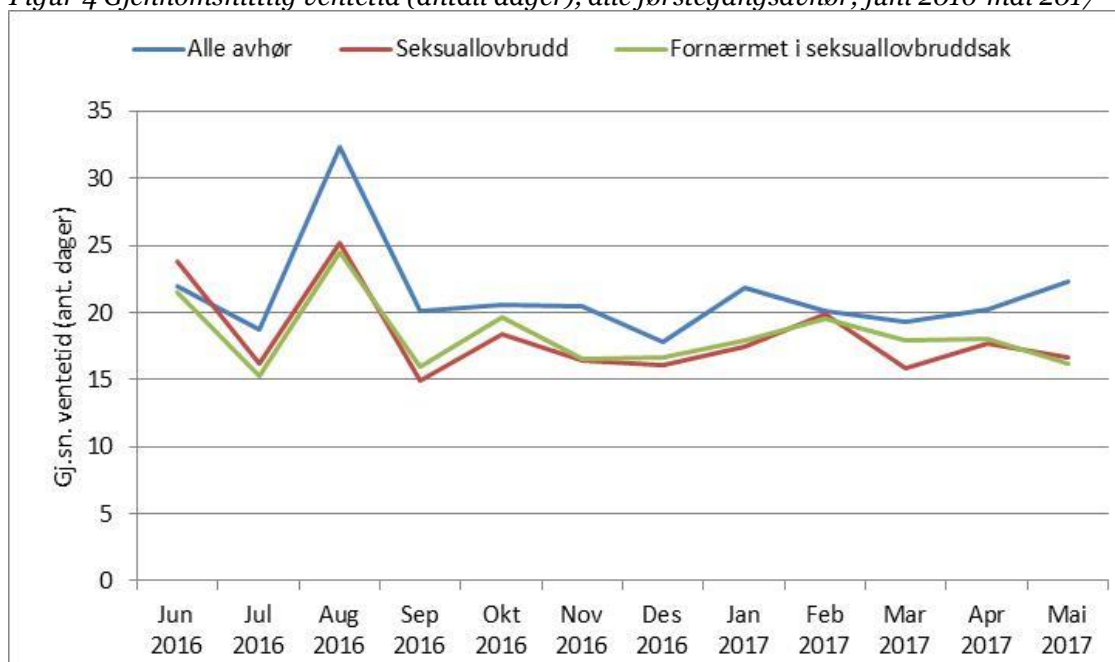
	Antall avhør	Gjennomsnitt	Median
Alle avhør	563	22	16
Seksuelle overgrep (SO)	220	17	13
Fornærmet i SO-saker	155	16	13

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

Figur 4 viser utviklingen i gjennomsnittlig ventetid for alle førstegangsavhør, alle førstegangsavhør innenfor seksuallovbrudd, samt for alle førstegangsavhør innenfor seksuallovbrudd hvor den avhørte var fornærmet. Gjennomsnittlig ventetid for alle avhør økte i mai med 2,1 dager og var på 22,3 dager. Hovedårsaken til økningen er 6 saker med svært lang ventetid. Hvis disse fjernes fra utvalget var gjennomsnittlig ventetid på 19,7 dager.

Gjennomsnittlig ventetid på avhør knyttet til seksuallovbrudd ble redusert med 1,1 dag i forhold til april og er nå på 16,6 dager. Fornærmede i seksuallovbrudd hadde i mai en gjennomsnittlig ventetid på 16,2 dager, en nedgang på 1,8 dager i forhold til april.

Figur 4 Gjennomsnittlig ventetid (antall dager), alle førstegangsavhør, juni 2016-mai 2017

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene